

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____ Економічної теорії і права _____
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Р. Б. Папірник

_____ 20__ року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Економічний розвиток»

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 075 «Маркетинг» _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____ «Маркетинг» _____

(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____ бакалавр _____

(назва освітнього ступеня)

форма навчання _____ денна _____

(денна, заочна, вечірня)

розробник _____ Кірієнко Ольга Миколаївна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Економічний розвиток» відноситься до блоку №2, циклу професійної підготовки освітньої програми і є варіативною компонентою. За вибором студентів вона викладається у II семестрі навчального року. В курсі лекцій розглядаються сутність і соціально-економічні типи економічного розвитку, як економічної категорії. Аналізуються складові економічного розвитку, зокрема інвестиційна та теоретичні його моделі. Основна увага приділяється формуванню і забезпеченню сталого розвитку від якого залежить майбутнє окремих країн і суспільства в цілому. Умови забезпечення сталого розвитку класифікуються в залежності від особливостей економічного розвитку ведучих країн світу, постсоціалістичних країн та їх економічних систем, країн що розвиваються. Пріоритетними є характеристика економічного розвитку України, визначення проблем, закономірностей, перспектив її сталого розвитку.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30	
лекції	22		22	
лабораторні роботи				
практичні заняття	8		8	
Самостійна робота, у т.ч:	60		60	
підготовка до аудиторних занять	10		10	
підготовка до контрольних заходів	10		10	
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які	10		10	

не викладаються на лекціях				
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: оволодіння основами теоретичних знань і навичками практичного застосування прийомів і методів оцінки економічного розвитку країн різних типів економічних систем та умов формування і забезпечення сталого розвитку.

Завдання дисципліни: сприяння всебічному пізнанню студентами теоретичних засад суті економічного розвитку, загальних основ та особливостей окремих країн світу. Визначення на цій основі передумов формування сучасних типів економічних систем, домінуючих тенденцій у їх розбудові. Дослідження особливостей розвитку економіки України в контексті пошуку ефективної моделі її соціально-економічної трансформації, сталого розвитку в умовах глобалізації.

Пререквізити дисципліни: «Економічна теорія».

Постреквізити дисципліни: «Маркетинг», «Регіональна економіка», «Соціальна економіка», «Міжнародна економіка», «Сучасна економічна глобалізація», «Національна економіка», «Макроекономіка».

Компетентності: **ЗК2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства. **ЗК3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК4.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **ЗК5.** Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. **ЗК12.** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). **ЗК14.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

вміти: **РН6.** Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності. **РН10.** Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта. **РН12.** Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький.

Форми навчання: колективні, групові, індивідуальні, фронтальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль. Теоретичні основи, особливості та моделі економічного розвитку країн світу					
Економічний розвиток, як економічна категорія та його соціально-економічні типи	6	2			4

Інвестиційна та інноваційна складові економічного розвитку	6	2		4
Формування і забезпечення сталого економічного розвитку в умовах глобалізації	6	2		4
Характеристика основних моделей економічного розвитку	8	4		4
Специфіка розвитку державно керованої економіки країн південно-східної Азії	6	2		4
Становлення і розвиток економічних систем постсоціалістичних країн	8	4		4
Особливості економічного розвитку України в сучасних умовах	12	4	4	4
Стратегія соціально-економічного розвитку країн, що розвиваються	8	2	4	2
Разом за змістовим модулем	60	22	8	30
Підготовка до екзамену	30			30
Всього годин	90	22	8	60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Економічний розвиток, як економічна категорія та його соціально-економічні типи	2
2	Інвестиційна та інноваційна складові економічного розвитку	2
3	Формування і забезпечення сталого економічного розвитку в умовах глобалізації	2
4,5	Характеристика основних моделей економічного розвитку	4
6	Специфіка розвитку державно керованої економіки країн південно-східної Азії	2
7,8	Становлення і розвиток економічних систем постсоціалістичних країн	4
9,10	Особливості економічного розвитку України в сучасних умовах	4
11	Стратегія соціально-економічного розвитку країн, що розвиваються	2
	ВСЬОГО:	22

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Інвестиційна та інноваційна складові економічного розвитку	2
2	Формування і забезпечення сталого економічного розвитку в умовах глобалізації	2
3	Характеристика основних моделей економічного розвитку	2
4	Особливості економічного розвитку України в сучасних умовах	2
	ВСЬОГО:	8

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	підготовка до аудиторних занять	10
	підготовка до контрольних заходів	10
	виконання курсового проекту або роботи	-
	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	10
	Соціально-економічні виміри ефективності та міжнародної конкурентоспроможності постсоціалістичних країн Східної Європи.	4
	Вплив зовнішніх чинників на економічні системи, що розвиваються.	4
	Стратегія соціально-економічного розвитку країн, що розвиваються.	2
	підготовка до екзамену	30
	ВСЬОГО:	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основними методами контролю є усний, письмовий (контрольна робота за змістовим модулем), тестовий, практичний (розв'язання задач).

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінки змістового модулю. Теоретичні основи, особливості та моделі економічного розвитку країн світу

Структура кожного завдання контрольної роботи складається з двох типів питань.

- 1 теоретичне питання;
- 10 тестових завдань.
- 50 балів студент отримує за виконання теоретичного питання;
- 50 балів за виконання 10 тестових питань (по 5 балів за кожну правильну відповідь)

Максимальну оцінку 50 балів студент отримує за теоретичне питання, якщо дав повну, правильну і обґрунтовану відповідь, самостійно зробив узагальнення та висновки.

30-40 балів студент отримує за відповідь на теоретичне питання, якщо в основному розкрив його зміст, але окремі аспекти не знайшли свого відображення, відсутня системність знання матеріалу курсу та відчувається невпевненість студента у висновках.

20-30 балів відповідь оцінюється, якщо студент висвітлює окремі аспекти питання, дав визначення причетних до нього категорій, тобто частково розкрив питання.

Якщо студент у відповідях на теоретичне питання висвітлює лише окремі його фрагменти, не розкриває його зміст, допускає помилки, він отримує – 10-20 балів.

Студент отримує 0-9 балів, якщо теоретичне питання практично не розкрито, студент не має чіткого уявлення про предмет.

Таким чином, враховуючи названі критерії оцінки виконання поточної контрольної роботи студент отримує у сумі ту кількість балів, яка відображає його рівень виконання завдань.

Критерії оцінки екзамену.

Екзамен з дисципліни проводиться у письмовій формі. Екзаменаційний білет містить 1 теоретичне питання та 10 тестових завдань. Оцінка виконання екзаменаційних завдань здійснюється за вище названими критеріями.

Підсумкова оцінка є середньоарифметичною від оцінки результату контролю змістового модулю та екзаменаційної оцінки.

Порядок зарахування пропущених занять. Пропущені практичні заняття обов'язково необхідно відпрацювати під час поточних консультацій. Контрольну роботу пропущеного поточного контролю необхідно написати у призначений викладачем час.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бутко М. П. Інвестиційна домінанта сталого розвитку регіону в умовах інтеграції: монографія / М. П. Бутко, О. Ю. Акименко. – Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2009. – 232 с.
2. Герасимчук З. В. Регіональна політика сталого розвитку: теорія, методологія, практика: Монографія / З. В. Герасимчук – Луцьк: Надстир'я, 2008. – 528 с.
3. Герасимчук З. В. Стимулювання сталого розвитку регіону: теорія, методологія, практика: Монографія / Герасимчук З. В., Поліщук В. Г. – Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2011. – 516 с.
4. Дрейер О. К., Лось В. А. Глобальные проблемы современности и развивающиеся страны. – М.: Знание, 1986. – 62 с.
5. Економічна теорія: Підручник/ За ред. В.М. Тарасевича.- Київ: Центр навчальної літератури, 2006.
6. Економічна теорія: Політекономія: Підручник/ За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2007.
7. Економічні проблеми ХХІ століття: міжнародний та український виміри / за ред. С. І. Юрія, Є. В. Савельєва. – К.: Знання, 2007. – 595 с.
8. Егоров И.Ю. «Инновационная Украина – 2020 – основные положения национального доклада// Экономика Украины. – 2015. - № 9 – с.4-17.
9. Єщенко П.С. Стагнація української економіки: незавершеність реформ чи продумана політика? // Економіка України. – 2017. - № 9 с. 29-46.
10. Зверяков М.І. Глобалізація та деіндустріалізація: зміст, суперечності та способи їх розв'язання // Економіка України. – 2017. - № 11 с. 3-16.
11. Красникова Е. В. Экономика переходного периода: Учеб. пособие – М.. Омега-Л, 2005. – 296 с.
12. Крючкова В. Структурні чинники розвитку економіки України. К.: Наук. думка. 2004. – 319 с.
13. Кудров В. М. Мировая экономика: Учебник / В. М. Кудров. – М.: Дело, 2004. – 515 с.
14. Липов В.В. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. Ч.1 // Економіка України. – 2018. - № 3 с. 21-35.
15. Липов В.В. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. Ч.2 // Економіка України. – 2018. - № 4 с. 3-17.
16. Майер Дж. М., Основні проблеми економічного розвитку/ Дж. М. Майер, Дж. Е. Раух, А. Філіпенко. – К.: Либідь, 2003. – 688 с.
17. Макконнелл К., Брю С., Флінн Ш. Экономикс: принципы, проблемы и политика - М.: ИНФРА-М, 2016.
18. Малявин В. В. Китай управляемый. Старый добрый менеджмент. - М.: Европа, 2007. - 304 с.
19. Москаленко О.М. Випереджаючий економічний розвиток: теоретично-інституціональні засади і проблеми реалізації в Україні // Економіка України. – 2014.- № 8. – с.4-17.
20. Мочерний С.В., Мочерна Я.С. Політична економія: Навч. Посіб.- 2-ге вид., випр. і. доп.- К.: Знання, 2007.
21. Негативные тенденции в южнокорейской экономике // БИКИ. - 2005, - № 3, - С. 1-4
22. Нуреев Р. М. Экономика развития: модели становления рыночной экономики : учебник / Р. М. Нуреев. – М.: Норма ; ИНФРА-М, 2010. – 640 с.

23. Остроеский А. В. Китайская модель перехода к рыночной экономике / РАН; Ин-т Дальнего Востока. – М.: Ин-т Дальнего Востока 2007 –205 с.
24. Салицкий А. И. Взаимодействие КНР с мировым хозяйством. – М.: Моск. обществ. науч. фонд, 2001. – 272 с.
25. Світова економіка: підручник/ А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач та ін.- К.: Либідь, 2007.
26. Селищев А. С, Селищев Н. А. Китайская экономика в XXI веке. - СПб.: Питер, 2004. - 240 с.
27. Страны Центральной и Восточной Европы на пути в Европейский Союз. – М.: Наука, 2002. – 206 с.
28. Троекурова И. С. Зоны экономического роста и интеграция стран Юго-Восточной и Северо-Восточной Азии // Вестн. МГУ. Сер. 6 "Экономика". – 2004. – № 4. – С. 17–39.
29. Філіпенко А. С. Цивілізаційні виміри економічного розвитку/ А. С. Філіпенко. – К. : "Знання України", 2002. – 190 с.
30. Фридман Л., Кузнецова С. Глобализация: развитые и развивающиеся страны // Мировая экономика и международные отношения. – 2000.– №10, –С. 3–13.
31. Фридман Л., Кузнецова С. Глобализация: развитые и развивающиеся страны // Мировая экономика и международные отношения. – 2000. – № 11. – С. 9–20.
32. Хоменко В. М. Політекономія: Уч. посібник– Дніпропетровськ: ПДАБА, 2013.
33. Чужиков В.І. Економіка зарубіжних країн; Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2005. – 308 с.
34. Шенкар О. Китай: век XXI: Развитие Китая, его влияние на мировую экономику и геополитическое равновесие/ О. В. Теплых (пер.). – Д. : Баланс Бизнес Букс, 2005. – 194 с.
35. Щербак А.В. Конкуренція як фактор економічного зростання: світовий досвід та українські реалії// Економіка України. - 2018. - № 8.- с.3-15.
36. Экономическая теория. Учебник/ Под общей ред. акад. В.И. Видяпина, А.И. Добрынина, Г.П. Журавлёвой, Л.С. Тарасевича. – М.: ИНФРА – М, 2003.

Допоміжна

1. Будкін В. Постсоціалістична трансформація власності // Економіка України. – 2007. - № 2. – С 39–44.
2. Економічна енциклопедія. Т. 1–2. – К.: Академія, 2001. Кризові явища у світовій економіці та антикризова політика України/ За ред. В. М. Гейця. – К.: Ін-т екон. прогнозування, 2002. – 76 с.
3. Эльянов А. Развивающиеся страны на пороге третьего тысячелетия: тенденции и проблемы // Мировая экономика и международные отношения. – 2000. – № 8. С. 9–16.
4. Канамори Х., Вада Д. Япония– мировая экономическая держава. – М.: Наука, 1986.
5. Мусіна Л. Економічна політика і розвиток реформ у Південній Кореї: досвід для України // Економіка України. – 2002. – № 6. – С. 77–85.
6. Нассар Зейнаб Али. Развивающиеся страны в системе международного разделения труда: проблема адаптации: Дис. канд. экон. наук: 08.01.01 /Харьковский гос. ун-т. – Х., 1998. – 181 с.
7. Оклунд А. Миф о коллапсе производства после крушения коммунизма // Вопросы экономики. – 2001, – № 7. – С. 115–138.
8. Петиш Джон М. Китайский путь и его перспективы// ПТПУ. – 1992. – № 12. www.ptpu.ru.
9. Прозоровский А. Модернизированный авторитаризм в Индонезии и Южной Корее // МЭ и МО. – 2004. – № 7. – С. 83–92.
10. Хвесик М. Парадигмальний погляд на концепт сталого розвитку України/ М. Хвесик, І. Бистряков // Економіка України. – 2012. – № 6. – С. 4-12.
11. Федулова Л. І. Інноваційний вектор розвитку промисловості України// Економіка України. – 2013. – №5. – С.30 –37.

12. Яценко В. Активізація інноваційної підприємницької діяльності в Україні / В. Яценко // Зб. наук. праць ЧДГУ. – 2013. – № 34 (1). – С. 5–9.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Закон України "Про інноваційну діяльність" № 40-IV від 4 червня 2002р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=40-15>.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Державне агентство України з інвестицій та інновацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://arch.ukrproject.gov.ua/>.
4. Державне агентство України з інвестицій та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://in.ukrproject.gov.ua/>.
5. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
6. Киевский центр политических исследований и конфликтологии [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.analitik.org.ua/.
7. . Нормативные акты Украины [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://search.ligazakon.ua/search/law/npa/>.
8. Проект ПРООН "Муніципальна програма врядування та сталого розвитку" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://msdp.undp.org.ua>.
9. Стратегія соціально-економічного розвитку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/749/3/>.

Розробник _____ (підпис) (О.М. Кірієнко)

Гарант освітньої програми _____ (підпис) (М.О. Прилепова)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
«Економічної теорії та права»
Протокол від «02» жовтня 2019 року № 3